

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

III. In hac virtute castitatis imprimis, parua magni sunt facienda.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40105

CAPVT III.

In hac virtute castitatis inprimis, parua magni sunt facienda.

QVO virtus castitatis alior, eminentior ac dignior, eo ad ipsam conseruandam maiorem opus est curam & diligentiam adhibere. In omnibus quidem rebus magni refert parua & minuta maximi facere (nam, vt ait Sapiens, *Qui spernit modica, paulatim decider in maiora*) in hac tamen virtute specialiter magis id necessarium est: quidlibet enim, quamuis paruum, castitatem non parum inquinat & infusat. Quod communiter in rebus pulchris & pretiosis vsu venire videmus, vt defectu eæ, quantumlibet exiguo, valde dedecorentur, & eo magis, quo excellentiores sunt & pulchriores. Eodem porro modo in eminentissima & pulcherrima hac virtute fit. Quin etiam dicere licet, nullam hac esse virtute teneuiorem ac delicatior. Vnde vir quidam sanctus castitatem speculo nitidissimo comparat: nam quemadmodum hoc statu & anhelitu leuissimo inficitur, suumque nitorem & venustatem deperdit: ita pariter castitas suum rebus leuissimis decus & pulchritudinem amittit. Vnde necesse nos est, magnam singularemque, quoad hoc cautelam adhibere, sensus mortificando, inhonestum cogitatum quamprimum præscindendo & comprimendo, & omnem occasionem declinando. nam vt i flamma semper aliquod sui, vbicumque fuerit, relinquit vestigium, maius aut minus prout diu subiectum occupat: & si non adussit, saltem ustulauit & infecit: pari modo hæc, quamuis non comburant, satis sunt vt infuscant: propterea quod in mente imagines & cogitationes castitati contrarias in corpore vero factos & inordinatos motus excitent.

p 6. Constit.
cap. 1. §. 1.

Vnde non sine ratione S. P. N. ait, ea

quæ castitatem spectant, nulla interpretatione opus habere. Nefas est, hominem sibi ipsi confidere, ac dicere: Eatenus spergam, non aduram: si vero tantillo longius procedam, periculum adibo: hætenus licitum est, si paulo ulterius progrediar, erit illicitum. ita nec in materia castitatis dicendum, Hucusque veniam, nec ulterius prouehar. Qui per locum lubricum deuolui se finit, se duntaxat ad locum ante cogitatione prædeterminatum deuoluendum existimat: sed corporis mole & loci lubricitate longius propellitur, etsi id initio nõ intenderet. Simili modo hic contingit: Locutus quippe hic apprime lubricus est, carnis quoque nostræ pondus & vergens huc propensio, nimis quam magna est. Virtutis autem huius teneuudo non patitur, vt ruinæ tam vicini fiamus, periculisque tam euidentibus exponamur. *Habemus thesaurum istum in vasis fictilibus.* thesaurus hic pretiosissimus est, cumque in vase luteo & argillaceo asseruamus, ita vt si hoc vel leuiter collisum sit, ille profus statim deperat. Quocirca magna sollicitudine & diligentia hic vtamur oportet, omnes vnde quaque omni inordinato motui, per quem passio hæc cordis nostri dominium occupare queat, vias & aditus ocludendo.

Quidam de veteribus illis Patribus cum ipsum castitatis donum eminenter haberet, & nihilominus mira, et in occasionebus paruis, diligentia in inhonesta cogitatione sub eius exitum pellenda, in visu quoque conuersatione, & commercio cum aliis viretur: seiscitabantur ex eo socij & Fratres. Pater, cur tantopere formidas, cum castitatis dono te ita Deus Opt. Max communiert & circumuallat. Quib. vir sanctus, Ecce, ait, fratres mei, si ego facio, quod a parte mea me in his rebus paruis & minutis facere necesse est, mihi aderit & auxiliabitur Deus, ne vnquam in maiora prolabar: at si negligens sim, & in his intepescere incipiã, nescio sane verum mihi opitulabitur: hoc saltem merebor, vt suam Domino manum subtrahere, paulatim corruam. Propterea, inquit, nulla in re negligens esse aut ignauescere velim, sed quæ a parte mea sunt, omni-

Castitas
speculo si
milis.

F. Aegidius
de primis
S. Francisci
sociis.

1. Cor. 17.

Hoc refer-
tur de P.
Rogerio
ord. Minor.
in Chron.
ord. p. 26.
cap. 24.
Castitas.

2. ib. 6.
Ite re
47.
1. Cor.

omnibus in rebus, quantumuis paruis & exiguis, exacte semper facere. Sic S. Thomas Aquinas, etiamsi donum castitatis supernaturali quodam modo à Deo accepisset, nullamque eius impugnationem sentiret, Angeli denique ei promississent, castitatem eum nunquam amissurum, summa tamen oculos cautione, tum in mulieribus aspiciendis, tum in alia re qualibet, quæ puritati suæ posset officere, custodiebat.

Hoc porro & nos imitari par est, si modo virtutis huius puritatem & perfectionem conseruare velimus; sin minus, timendum meritò est ne labamur. Atque hoc significat S. Iob, dum de se dicens, *Peppi sedus cum oculis meis, ut ne cogitarem quidem de uirgine*, mox subiunxit, si enim id agerem, quam partem haberet in me Deus desuper? Perinde ac si diceret: Nisi ita serio cauerem, nisi occasiones tam studiosè declinarem, nisi malam cogitationem mox animo proscriberem, nisi denique parua magni facerem; aliquid haud dubie sinisterum desiderium in me oriretur, per quod Deum amitterem.

In quo daemon furum principem ac magistrum imitatur; hic namque domum aliquam clausam diripere volens; si quod foramen vel fenestellam apertam videt, quam ipse spissus pertransire nequeat, puerum aliquem furunculum eodem transmittit, ut hic domum ingressus, magistro ianuam aperiat, quo rem suam intus agat; pari modo diabolus prauas cogitationes, leuem oculorum iactum, & alia eiusmodi, veluti furunculos prauos intro-mittit, qui illi cordis ianuam aperiant, viamque sternant ingressuro. Vnde permagni interest summa hic cautione vi, occasiones nimis quam procul & eminus præcauendo ac declinando. Quæcumque autem hoc in genere diligentia adhibetur, non nisi optime fuerit impensa.

Ad hoc propositum adfert Cassianus illud Apostoli Pauli, *Omnia qui in agone contendit, ab omnibus se abstinet*: Si, inquit Cassianus, athletæ illi veteres, qui in Olympicis certaminibus luctabantur &

currebant, ad vires corporis, quæ ad hoc requirebantur, non debilitandas, nec deturendas, cibis, quibus eas destrui possent, abstinebant, otium cauebant, exercitia vero obibant, quibus robur adaugerent: si adhuc, quo celeriores & robustiores essent, renes plumbo exterius adhibito communibant, ut ne quidem inter dormiendum motum aliquem inhonestum & illusionem sentirent, neu quid illis contingeret, quo vires & vigor corporis si non perirent, saltem imminuerentur. *Et hæc illi agebant, ut corruptibilem ac transitoriam coronam & præmium acciperent*: quid ergo nos, ut angelicam & celestem hanc virtutem, nec non sempiternam, incorruptam, & æternum duraturam coronam accipiamus, facere par est?

CAPVT IV.

In confessione potissimum, magni faciendum omne id, quod aliquo modo castitati contradicat.

S Bonauentura de confessione loquens, generale quoddam & omnibus conueniens dogma proponit. Omnes, inquit, in primis caueant, ne qua paulo obsceniora, quæ subinde contingunt, confiteri negligant, dicendo, Hoc non est peccatum, aut saltem non erit mortale, venialia porro confiteri non tenemur. Quia ingentium hoc malorum causa, multis quoque perditionis suæ existit principium. Auertat à te Deus, ne quando hunc daemone aditum patefacias, hæcque eum via ad te intromittas: quia ei, ad te perdendum, amplius non est necessarium. Quamprimum namque, pudore eum rei vilirate concurrente, tibi persuadebit peccatum non fuisse, quod reuera fuit, aut saltem de quo probabiliter dubitari poterat, an verè esset; atque ut ipsum confiteri negligas. Porro in ho-

In specul. disciplin.

lib. 3. l.

Cor. 17.

de refer. de P. gerit. Minor. Chron. t. p. 26. d. 24. 1511.

Lib 6 de im. sit renunt. 47.

1 Cor. 9. 25.